

MÜMİNLERİN ANNESİ

HZ. FÂTİMA (RA)

Salih Suruç

Hz. FÂTİMA

Salih Suruç

1

Kâbe'nin onarıldığı yıld.

Kâbe'ye bakan evde doğdu.

Gök kapıları açılmış da bir melek yere inmişti sanki.

Etrafa ışık saçtı.

Aile sevindi, ev bir başka şenlendi.

Ev annesine aitti. Şehrin en güzel evlerinden biriydi.
“Hatice'nin Evi” diye anılırdı.

O gelince adı “Zehrâ'nın doğduğu ev” oldu.

Efendimiz, evlendikten sonra eve taşınmıştı. Tam yirmi yedi yıl da orada yaşadı.

Mübârek hatıralarıyla dolu, vahye onca yıl şahitlik eden evin yerinde şimdi bir şadırvan var. Yani abdest alınan bir mekân.

Yazık!

Kâbe, Allah'a putları ortak koşan müşriklerce de kutsaldı.

Saygılarından onarmışlardı, ziyaretine insanlar geliyordu, fakat yine de “dilimden anlasaydınız hüznün dolu haykırışımı duyardınız” der gibi duruyordu.

“İnsan ile mekân, anlaşır sevişir ise” ancak güzel bir manzara çıkar ortaya.

Manzara, Kâbe’ye yakışır güzellikte değildi.

Onarmışlardı, ama üzüntüsünü giderememişlerdi.

“Kâbe ufak bir saygısızlığıma bana çok pahalı ödetti. Onun canlı olduğunda şüphem yok. Beni epeyce sıkıştırdı. Sonra özür dileyip şiirler söyleyince sâkinleşti.” der, Muhyiddin-i Arabî hazretleri.

Dilinden anlayanla konuşur ve selâmlaşır, öyleyse. Hâlinden anlayana hüznünü de, sevincini de belli eder, demek.

Yeryüzünde “Tevhid” inancının ilk kutsal mabedi iken, içini ve dışını putlarla doldurmuşlardı. Kadın erkek etrafında çırılçıplak döner, el çırpıp oyun oynar gibi tavaf ederlerdi.

Sanki zorbaların servetine el koydukları boynu bükük bir yetimdi.

Şehirde onun üzüntüsünü anlayan belki de her an selâmlaştıkları bir tek bu evde yaşayanlardı.

Annesi, yörenin en zengin kadınıydı. Ünlü ve güçlü bir tüccardı. Kureyş kabilesinin Beni Esed ailesindendi. Nezih ve tertemiz bir yaşantısı vardı, zarif ve kibardı. Şöhreti, serveti kadar güzelliği ve manevi zenginliğinden geliyordu. Bu yüzden hemşerileri ondan “Tacire”, “Tahîre”, “Seyyide” ve “Ceyyide” diye söz ederlerdi.

Manevi dünyası zengindi. Bunda amcasının oğlu Varaka İbn Nevfel’in büyük payı vardı.

Varaka, Hıristiyanlık ve Yahudiliği araştırmış, Tevrat ve İncil’i çok iyi bilen bir bilge adamdı. Hazreti Hatice, tertemiz yaratılışını, ruh ve gönül dünyasının safiyetini ondan dinlediği önemli öğüt-

lerle korumuştı. Bilge Varaka'dan aldığı en önemli haber ise, akıl ve irfan sahipleri tarafından dört gözle beklenen Peygamberin pek yakında üzerinde yaşadığı topraklardan çıkacak olmasıydı. Bilge haber vermekle de kalmamış, gelecek Peygamberin özelliklerini de tek tek anlatmıştı. Daha önceleri Sevgili Efendisiyle ilgili duyup gördüğü harika hâlleri bir gün varıp anlattığında ise Varaka'dan şu müjdeyi almıştı:

“Hatice!Eğer bu anlattıkların doğru ise, şüphen olmasın ki beklenen Peygamber Muhammed'dir. Allah bilir ama,sanırım gelmesinin de tam zamanıdır!”

Parlak gözlerinde müjdeyi okuyabiliyordu.

O gün ve o saatten sonra ise Efendisine hep gelecek Peygamber nazarıyla bakmaya başladı ve müjdeyi bizzat mübârek ağzından alacağı günü dört gözle bekledi.

2

Mutlu evde ondan önce beş kardeşi dünyaya gelmişti. İlki Hazreti Kasım'dı. Sevgili Babası künyesini bu oğlunun isminden aldı:

'Ebu'l-Kasım.'

Hazreti Kasım fazla yaşamadı. Yürümeye henüz başlamıştı ki Cenab-ı Hak, onu ebedî âleme aldı.

Sonra Yüce Allah sırasıyla Zeynep, Rukiyye, Ümmü Gülsüm adında üç kız ve Abdullah adında bir erkek çocuğu ile evlerini şenlendirdi. Hazreti Abdullah da henüz bebek yaşta iken vefât etti. Cenab-ı Hak, dedeleri Hazreti Abdullah'ı da Sevgili Baba'ları henüz doğmadan, babaanneleri Hazreti Âmine'yi ise daha altı yaşında iken ebedî âleme almıştı.

Efendimizin erkek çocuklarının küçük yaşta ebedî âleme alınmalarının gerçek hikmetini elbette Yüce Allah bilir. Ulemâ tarafından konuyla ilgili yapılan yorumların özeti ise şudur:

Yaşasalarđı ya Peygamber ya da velâyetine varis olup ümmete imam ve önder olmaları gerekirdi. Çünkü Cenab-ı Hak, geçmiş peygamberlerden bir çoğunu peygamberlerin evlatlarından seçmişti. Ancak Efendimiz^(sav) son Peygamberdi. Evlatlarının, O'ndan sonra Peygamber olmadan yaşamaları hâlinde tam anlamıyla hayırlı evlat sayılmayacak ve bu durum şerefleri için bir eksiklik kabul edilecekti. Peygamber olamayacaklarına göre Müslümanlar onları kendilerine imam ve önder kabul edeceklerdi. O zaman da zihinlerde imamlık ve önderlik nesep bağına bağlanmış gibi bir düşünce meydana gelirdi. Hâlbuki Peygamber Efendimizin risâleti geneldi ve İslâm bütün insanlık için gönderilmişti. Bu dinde esas olan ise nesep ve soy bağı değil “takva” ve “liyakat”tır. Bunlar esas alınmadığında Müslümanlar arası fitne ve fesat kaçınılmaz hâle gelirdi. Bu yüzden erkek çocuklarının Peygamber Efendimizden sonraya kalmamaları hem kendileri, hem de ümmet için hayırlı olmuştur.

3

Adı Fâtıma idi.

Babası koymuştu ismini.

Anlamı; ‘ana sütünden uzaklaştırılmış yavru.’

Peki niçin Fâtıma?

Nedenini açıklar Efendimiz;

“Onu ve onu sevenleri, Cenab-ı Hak, cehennemden uzaklaştıracaktır. Kızıma bu nedenle Fâtıma adını verdim.”

Demek Yüce Allah, onu sevenle cehennem arasına manevi bir duvar örecektir.

Sözleri, Sevgili kızının parlak geleceğiyle ilgili önemli bir hakikatin ipucuydu. Hikmeti sonradan anlaşılacaktı.

Besbelli isim ilham eseri idi.

Fâtıma, Efendimizin kayınvalidesinin de adı idi.

Kızına çok sevdiği aziz annesinin değil de kayınvalidesinin ismini vermekle aynı zamanda vefâlı eşinin de gönlünü hoş etmek istemişti anlaşılır.

Fâtıma;

Kimdi?

Neden sevimliydi?

Sevenlerini Yüce Allah neden cehennem azabına uğratmıyacaktı?

Soruların cevabını sanırım hayatını okuyunca anlamış olacaksınız.

Şimdilik akıl ve gönül pencerenizi birazcık da olsa aralamak için sadece Efendimizin şu sözünü hatırlatmakla yetineceğim:

“Fâtıma, Benden bir parçadır...”

Diğer çocukları da yüreğinden bir parçaydı.

Bu ifadeyi sadece onun için kullanmasında başka sır ve hikmetler olmalıydı.

Yoksa Fâtıma hem tertemiz yüreğinden bir parça,

Hem de mübârek nurunu taşıyan, taşıyacak olan kızı mıydı?

O^(sav) Manevi Güneş'ti.

Hazreti Fâtıma da O'ndan nurunu alan Manevi Ay mıydı yoksa?

4

Erkek çocuklarının vefâtı Efendimiz ile sevgili eşini üzmüştü.
Doyasıya sevememiş, yeterince okşayıp öpememişlerdi.
Üzgündüler, ama üzüntüleri Allah'ın rahmetinden ümit kes-
mek ya da isyan anlamı taşııymıyordu. Taşıımazdı da.

Yani feryat ve figân yoktu.

Biliyorlardı;

Çocuklarının asıl sahibi merhameti her şeyi kuşatmış olan
Yüce Allah.

Çocukları, onlara geçici olarak verilen birer emanet, birer
tatlı arkadaş.

Dünya hiç kimse için kalıcı değil; bir misafirhâne.

İnsan orada sonsuza dek yaşamayacak; günü gelince gidecek.

Ölüm genel bir cadde. Herkes o caddeden yürüyecek.

Kabir, kapanmayan, kapatılmayan bir kapı. Herkes ister istemez o kapıdan geçecek ve bir başka dünyanın kapısını çalacak.

Bilge öyle der:

“Fısk ve safahete (haram zevk ve eğlenceye) seni teşvik eden şeytana ve adama dersin: Eğer ölümü öldürüp, zevâli (son bulmayı) dünyadan izâle etmek (yok etmek) ve aczi ve fakrı beşerden (insandan) kaldırıp kabir kapısını kapamak çaresi varsa söyle dinleyelim. Yoksa sus. Kâinat Mescid-i Kebîr’inde Kur’an, kâinatı okuyor; onu dinleyelim. O nur ile nurlanalım.”

Yine biliyorlardı ki;

Çocuklarının ayrılığı, sonsuz bir ayrılık değil; muvakkat.

Gün gelecek onların gittiği yere kendileri de gidecek.

Orada yine beraber olacaklar. Hem de sonsuza dek.

Tüm bunları bildikleri için de;

Allah’ın hüküm ve takdirini baş göz üstüne kabul edip “O^(cc) verdi, O^(cc) aldı” diyerek sabrediyorlardı.

Sadece üzgündü ikisi de. Yüreği şefkat ve sevgiyle dolu her anne ve baba gibi. Hüzün ve kederlerini ise Hazreti Yakup gibi sadece Rab’lerine arz ediyorlardı:

“Ben, dedi, sıkıntımı, keder ve hüznümü sadece Allah’a arz ediyorum.” (Yusuf, 12/86)

Hazreti Hatice, duyduğu derin üzüntüden dolayı doğacak bebeğinin erkek olmasını çok istemişti. Biraz da olsa üzüntüsü hafiflerdi belki.

Ancak Yüce Allah’ın muradı ve takdiri başkaydı; aileye Hazreti Fâtıma’yı ihsan etmişti.

Hazreti Hatice’nin ondan sonra çocuğu olmadı.

Yürek dağına kara bulut çökmüştü.

Fâtıması'nın; "Meryem hariç cihan kadınlarının efendisi" gibi yüce bir makama oturacağını ve insanlık semasının binlerce yıldızına analık edeceğini nereden bilebilirdi!

Bu nedenle yürek dağına çöken kara bulut vefâtına kadar da dağılmayacaktı.

5

Aradan uzun zaman geçmişti.

Peygamberler unutulmuş, dinlerin izi kaybolmuş, hak ve hakikat yitirilmişti.

Karanlık artmış, vahşet derinleşmişti.

Gafletin simsiyah bulutu dünya semasına çökmüştü.

İnsanlık yetim,

Dünya matemhâneye dönmüştü.

İnsanlar, yönelecek doğru bir kıbleden, başını secdeye koyacak bir mihraptan ve ilahî fermanı dinleyecek bir minberden yoksundu.

Temiz ruh ve vicdan sahipleri ile düşünen beyinler insanlık üzerine çöken manevi karanlığı dağıtıp aydınlık yolu gösterecek olan Peygamberi dört gözle bekler olmuşlardı.

Kâhinler O'nu anlatıyordu. Dönenim bilge kişileri O'ndan söz ediyordu.

Efendimiz de Hîra dağına çıkışlarını sıklaştırmıştı. Ruhu yalnızlığın mutluluğuyla sıkça buluşuyordu. Sadık rüyalar görüyordu. Dağlar ve taşlar da artık kendilerine selâm vermeye başlamıştı.

Hazreti Fâtıma da tam bu dönemde doğmuştu.

Sevgili Babası'na en çok benzeyen kızıydı. Büyüdükçe bu benzerlik daha açık görülecekti. Hazreti Âişe validemiz;

“Ben, Fâtıma kadar sözü ve konuşması Allah Resûlü'ne benzeyen başka birini görmedim” der.

Duru, beyaz ve pek parlak siması nedeniyle ona “Zehrâ” diyorlardı.

Evde ablaları vardı. Ayrıca Efendimizin evlatlığı Hazreti Zeyd ve henüz 7-8 yaşında olan Hazreti Ali de evin sakinlerindendi. Ali'yi, Efendimiz^(sav), kalabalık bir nüfusa sahip ve geçim sıkıntısı çeken sevgili amcası Ebu Talib'in yükünü bir nebze de olsa hafifletmek için yanına almıştı.

Evden önce en büyük ablası Hazreti Zeynep evlenip ayrıldı.

Her ayrılık bir burukluk bırakır gidenin de, geride kalanların da içinde.

Hazreti Fâtıma'nın yaşadığı ilk yürek burukluğu bu oldu. Henüz ablasının neden, niçin gittiğine aklı ermesede.

Sonra ablaları Hazreti Rukiyye ve Ümmü Gülsüm evlendiler peş peşe.

Fâtıma, ikinci burukluğu yaşadı. Evde kardeşten yoksun yapayalnız kaldı. Birkaç yıl süren bu dönemde arkadaşları yaşça büyük de olsalar Hazreti Ali ile Hazreti Zeyd idi.

Ne var ki ablaları Hazreti Rukiyye ile Ümmü Gülsüm'ün alın yazıları bir garipti.

Aradan henüz birkaç yıl geçmişti ki bu kez gözü yaşlı eve döndüler.

Ebu Leheb'in oğulları ile evli idiler. Ebu Leheb Efendimizin öz amcasıydı. Huysuz mu huysuz, inat mı inat biriydi. İçi kötülüklerle doluydu. Korkunç ve muhteristi. Şehirde başlayan mücadelede küfür cephesinin ön safında yer almış ve Efendimizin amansız düşmanı kesilmişti. Aşırı düşmanlığından dolayı da iki evladına zorla eşlerini boşattırıp kapı önüne koymuştu.

Hazreti Fâtıma, ablalarının gidişine üzülmüştü, neden gittiklerini pek de fark etmeden.

Bu kez de gelişlerinden ıstırap duydu. Çünkü neden geri döndüklerini anlayacak çağdaydı artık.

Nazik yüreği gelişmelerden bir daralıyor, bir genişliyordu.

Efendimizin evinden sıkça ayrılıp tenhalara çekilmesinden sevgili eşi ister istemez endişe duyup duruyordu. Bundan Hazreti Fâtıma da etkileniyordu. Henüz küçüktü. Sevgili Babası'nı yanında görmek istiyordu. İlgisine, sevgisine muhtaçtı.

Ancak İlahî kaderin aile için farklı bir planı vardı.

Sevgili Babası günler sonra eve döndüğünde ancak sevgili kızını hasretle kucaklayıp sevebiliyordu.

6

Üç yaşına henüz girmişken dünya beklediği Peygamberle buluştu.

Peygamber, Sevgili Babası'ydı.

Annesi ve ablaları anında iman etti. Ardından Hazreti Ali ile Hazreti Zeyd de imanın saadetiyle buluştu.

Evdeki mutluluk katlanmıştı.

Artık evde topluca ibadet ve dualar ediliyordu.

Ve küçük Fâtıma bu manevi atmosferde büyüyordu. Temiz kalbi ve nazik ruhu imanın güzellikleriyle ince bir dantel gibi örülüyordu. Annesinin şefkat, Babası'nın sevgi odağıydı. Yeryüzünde hiçbir fânîye nasip olmayacak kadar talihli ve mutluydu.

Ancak dünyanın ne mutluluğu, ne de kederi sonsuza dek sürmez. Dünya fânî, insansa ölümlü. Çoğu kez insanoğlunun hayatında sevinçle acı, mutlulukla üzüntü, baharla hazân iç içedir. Olaylara imanın nuru ile bakmayana, sabır ve tevekkül

zırhını giymeyene dünya bu nedenle bir büyük zindandır. Hayatı bu kısacık ömürden ibaret saymayan, “dünya bu, gelir geçer” deyip ebedî hayata yönelen insan için ise bir tür cennettir. Ama ebedî güzelliklerin bulunduğu Cennete göre yine de dünya bir karanlık zindan...

Bu nedenle; “Dünya, müminin zindanıdır.” buyurmuş Efendimiz.

Efendimiz^(sav), yeni bir davet ve dinle ortaya çıkmıştı. İnsanlara, “Allah birdir, ortağı yoktur. Ben de O’nun Peygamberiyim. Gelin, ellerinizle yaptığınız putlara tapmaktan vazgeçin ve ‘la ilahe illallah’ deyip kurtulun.” diyordu.

Çağırdığı insanlar, yıllardan beri putlarının esiri olmuş, her türlü kötülüğe bulaşmış insanlardı.

Şehrin kodamanları derdini ve davasını anlamadılar.

Kimisi de anladığı hâlde anlamamazlıktan geldi.

Onların derdi başkaydı. İstedikleri gibi yaşamak, bildikleri gibi at oynatmaktı. Cansız putlarına dil uzatanlara hayat hakkı tanımamaktı.

Yarasalar gibi hep karanlık dünyalarında kalmak istiyorlardı. Aydınlıktan, ışık ve nurdan rahatsız oldular. Kiminin gözü kamaştı. Kiminin kalp gözüne mühür vuruldu. Kimi yılan kesildi, kimi akrep.

Çok geçmeden zehir kusmaya başladılar. Çağrısı ile insanlar arasında yalandan, iftiradan duvar ördüler.

Aydınlığın kucağına atılan fakir, kimsesiz ve kölelere akıl almaz eziyet ve işkencelere başladılar. Kimini sakat bıraktılar, kimini şehit ettiler.

Efendimize de kendilerinin bile inanmadığı bir sürü yakıştırmaya kalkıştılar.

Kırk yıl mübârek ağzından bir tek yalan duymamışlardı.

“Yalancısın!” dediler.

Şiiri sever, şâire kıymet verirdi. Fakat Fuzulî'nin deyimiyle; “ruhunun dudaklarını şiirin lezzetiyle ıslatmamıştı. Çünkü şiir biz gibi nakısların süsüdür. Peygamber ki kâmidir; Allah O'nu süse muhtaç kılmamıştı.”

İlahî ferman da şahit buna:

“Biz O'na Kur'an öğrettik, şiir öğretmedik. O, zaten O'na ya-
raşmaz.” (Yâsin, 36/69)

Onca yıl dilinden bir mısra dökülmüş değildi. Buna rağmen;

“Sen bir şâirsin!” dediler.

“Ben de sizin gibi bir insanım. Allah'ın Bana bildirdiklerini size söylüyorum sadece.” dedi.

Söyledikleri net ve kesin gerçeklerdi. Anlaşılmayan tarafı yoktu.

“Sen bir kâhinsin!” dediler.

“Evladı babadan, kadını kocadan ayırıyorsun: Sen bir büyü-
cüsün!” dediler.

Daha bir sürü iftira...

Mekke, iman ve küfür mücadelesine sahne olmuştu.

Bir tarafta gazaş naraları. Diğer tarafta rahmet sesleri.

Aydınlığı, karanlığa boğdurmakta niyetleri.

Varlık, 'Nur'dan var olmuştu. Üzerine çöken karanlık geçiciydi. Aslıyla buluşacaktı. Boğmaya güçleri yetmezdi.

“Allah, nurunu tamamlayacaktır. Kafirler istemeseler de...”

Kömürü elmastan üstün tutuyorlardı.

Güneş'e üflüyorlardı.